

Checklista inför användandet av skyddsåtgärd

Detta underlag är lämpligt att använda när legitimerad personal eller chef bedömer att det är aktuellt med en skyddsåtgärd. Underlaget ska ge den som är huvudansvarig, stöd i att bedöma om skyddsåtgärden är lämplig att använda för den enskilde eller inte. Frågeställningarna ger stöd i att utreda syfte, samtycke och att riskbedömning av åtgärden genomförs.

Den som är huvudansvarig för skyddsåtgärden ansvarar för bedömningen och beslutet men ska om möjligt använda sig av det multiprofessionella teamet och deras kunskap om den enskilde.

Vem avser utredningen?	Datum	Vilken åtgärd avser utredningen?
Namn och personnummer:		

Vem är huvudansvarig för åtgärden?
Namn och titel:

Vilka har deltagit i utredningen?
Namn och titel: _____
Namn och titel: _____
Namn och titel: _____
Namn och titel: _____
Namn och titel: _____

Frågeställning	Vägledning	Svar utifrån frågeställningar
Vad är problemet eller risken som föranleder den tänkta åtgärden?	Beskriv problemet/risken	
Har teamet utrett bakomliggande orsaker till identifierat problem/risk? Vad skulle problemet/risken kunna bero på? Är den enskildes behov tillgodosedda vad gäller mat, dryck, sömn/vila, aktivitet/stimuli, trygghet, omgivning /miljö, bemötande? Finns det läkemedel som kan orsaka problemet/risken?	Identifierat problem/risk kan vara ett symtom på ett annat problem. Viktigt att sätta in insatser/åtgärder för det faktiska problemet i första hand.	
Vad är syftet med skyddsåtgärden?	Syftet får inte vara att hindra den enskilde, tex från att resa sig från rullstol/säng eller ta sig ut från sitt boende.	
Vilka andra åtgärder är möjliga som inte är begränsande eller som är mindre begränsande? Kan dessa vara en möjlig lösning på problemet/risken?	Utgångspunkten är att i möjligaste mån undvika åtgärder som är begränsande.	
Har den enskilde samtyckt till den tänkta skyddsåtgärden? Måste samtycket utredas i samband med att den tänkta åtgärden provas. (Kan vara aktuellt om den enskilde inte kan uttrycka sin vilja)	Om den enskilde förmedlat att den inte vill ha åtgärden får den inte användas. Då måste huvudansvarig hitta en annan åtgärd till problemet/risken.	
Har den enskilde en kognitiv funktionsnedsättning eller begränsad förmåga att förstå det som sägs eller det som händer? Beskriv hur det bedöms kunna påverka risken för psykisk eller fysisk skada vid användandet av den tänkta skyddsåtgärden.	En kognitiv funktionsnedsättning kan göra vissa skyddsåtgärder olämpliga då de kan orsaka allvarlig skada.	

Frågeställning	Vägledning	Svar utifrån frågeställningar
Finns det risker för att den enskildes personliga integritet kränks genom den tänkta åtgärden?		
Beskriv vilka positiva effekter åtgärden bedöms kunna medföra		
Beskriv vilka risker som finns med att använda skyddsåtgärden. För varje identifierad risk, uppskatta riskvärdet genom riskmatrisen (se nedan)	Analysera riskerna och dess riskvärde. Om det finns allvarliga risker, går de att minska/eliminera? Utifrån den sammantagna bedömningen, är åtgärden lämplig?	
Väg de positiva effekterna mot de identifierade riskerna, beskriv din bedömning av detta.		

Riskmatris

Bedöm hur allvarlig konsekvensen av skyddsåtgärden kan bli (t.ex. Betydande) och hur sannolikt det är att den konsekvensen kan inträffa (t.ex. Stor). Det bestämmer vilket fält på riskmatrisen som gäller för skyddsåtgärden. Ju mörkare nyans på fältet, desto högre risk. Resultatet är ett underlag att ta med den sammantagna bedömningen av åtgärdens lämplighet.

Riskmatris		Allvarlighetsgrad			
		Mindre	Måttlig	Betydande	Mycket hög/ Katastrofal
Sannolikhet	Mycket stor				
	Stor				
	Liten				
	Mycket liten				

Allvarlighetsgrad	Exempel på konsekvenser
Myckethög/ Katastrofal	Hot mot hälsa, liv eller säkerhet eller större kvarstående besvär/funktionsnedsättning
Betydande	Omfattande obehag, kvarstående besvär eller måttligt nedsatt funktionsnedsättning
Måttlig	Övergående obehag, besvär eller funktionsnedsättning
Mindre	Mindre obehag eller obetydlig skada
Bedömning av sannolikheten	
Mycket stor	Kan inträffa dagligen
Stor	Kan inträffa varje vecka
Liten	Kan inträffa varje månad
Mycket liten	Kan inträffa 1 gång/år

Sammantagen bedömning och ställningstagande till åtgärd

Utifrån vad som framkommit i checklistan, ange huvudansvariges sammantagna bedömning och ställningstagande till aktuell skyddsåtgärd.

